

Anna Hoffstedt
Avdelningen för Systemanalys, försörjningstrygghet och
statistik
Enheten för policyanalys
anna.hoffstedt@energimyndigheten.se
016-5442164

Finansdepartementet

Yttrande utredningen Analyser och utvärderingar för effektiv styrning (SOU 2018:79)

Energimyndigheten välkomnar möjligheten att yttra sig om betänkandet
angående framtida organisation och strategi för att tillgodose regeringens
behov av analyser- och utvärderingar för effektiv styrning.

Sammanfattning

- Energimyndigheten delar inte utredningens slutsats, utifrån vad som presenteras i betänkandet, att den föreslagna organisationen av regeringens analys- och utvärderingsresurser leder till bättre underlag för regeringens beslut och en effektivare styrning.
- Energimyndigheten ställer sig tydligt frågande till att det skulle vara ändamålsenligt för kvalitén hos analyser inom utgiftsområde Energi att organiseras i en centraliserad analys- och utvärderingsmyndighet.
- Energimyndigheten anser inte heller att det inom utgiftsområde "Försvar och samhällets krisberedskap" finns tillräckligt med underlag för att ta ställning till om en flytt av analys- och utvärderingsresurser från genomförandemyndigheter till centraliserad analys- och utvärderingsmyndighet skulle möta regeringens intentioner.

Energimyndighetens ställningstagande

Även om Energimyndigheten delar regeringens intentioner med utredningen om värdet att se över organisationen och styrningen av analys- och utvärderingsresurserna för att säkerställa regeringens samlade behov, ställer sig myndigheten generellt frågande till de slutsatser utredningen föreslår och är inte övertygade om att de leder till att nå regeringens intentioner med utredningen.

Energimyndigheten gör bedömningen att den föreslagna organisation riskerar att ge regeringen färre och snävare underlag samtidigt som det samlade arbetet med underlag och analyser blir mindre effektivt. Detta då vår erfarenhet är att för många av de analyser som krävs för utformningen av detaljerna i regeringens politik, är *kombinationen* av metodkunskap, expertkunskap, kännedom om detaljer i genomförandet, liksom kontakter med aktörer, helt central för analysernas och utvärderingarnas användbarhet, relevans och kvalitet.

Utredningens förslag innebär att metodkompetens och sakkompetens skulle ha sin hemvist på olika myndigheter. Energimyndigheten ser en risk att detta leder till så höga krav på samordning och kunskapsöverföring att arbetet försvåras och blir ineffektivt, tvärt emot regeringens intentioner.

Energimyndigheten erfar även att det skulle bli ännu en instans att rapportera till för sektorsmyndigheter. Fler beställare och partners som ska samordnas innebär för genomförandemyndigheterna snarare längre ledtider och mindre effektiv användning av resurserna. En centraliserad analys- och utvärderingsmyndighet inom t.ex. Forsvar och samhällets krisberedskap leder till ett ökat avstånd till många av de aktörerna med vilka kontakt behövs för analys och utvärderingsarbete medan befintliga myndigheter redan har upparbetat kontakter och kanaler i sitt arbete. Sannolikt kan det även leda till en ökad administrativ börda även för privata aktörer och samordning skulle krävas för att bilden som slutligen förmedlas till den politiska styrningen är korrekt och kvalitetssäkrad.

Utredningens resonemang tar till stor del sin utgångspunkt i frågan om oberoende men Energimyndigheten saknar ett mer utförligt resonemang runt begreppet och hur det relaterar till dagens system och hantering av analyser och utvärderingar.

Energimyndigheten anser att utredningen inte tillräckligt har belyst genomförandemyndigheternas möjlighet och förmåga att genomföra sina övriga kärnverksamheter och uppdrag – så som exempelvis strategisk forskningsfinansiering – med en likvärdig kvalitet om man avlövar myndigheterna sin analys- och utvärderingskapacitet.

Energimyndigheten vill avslutningsvis peka på att myndigheten inte har givits möjlighet att lämna synpunkter eller bidra med erfarenheter under arbetets gång. Energimyndigheten bör beredas möjlighet att mer aktivt bidra i ett eventuellt fortsatt utredningsarbete.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Gustav Ebenå, Rémy Kolessar, Roger Eklund, Lena Callermo, Eva Lindhé och Caroline Asserup samt enhetschef Paula Hallonsten. Föredragande har varit handläggaren Anna Hoffstedt.

Robert Andréén

Beslutet har fattats elektroniskt i Energimyndighetens ärendehanteringssystem.